

တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ- နၤန့ၣ် မ့ၢ်န့ၣ်ထီၣ်ဒါ အံၣ်စရၤမ့ၢ်တမ့ၢ် ရီၤမ့ၢ်ဒါ?

တၢ်တီၢ်ထူ- ပဒိၣ်ပပုၤသ့ၣ်တဖၣ် အဝဲသ့ၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်စ့ သ့ၣ်လၢ ယွၤအတၢ်ပၤအဖီလၢလီၤ. ဘျီၣ်ထီၣ်ဘၢထီၣ်ထဲယွၤတၢ်ဂၤတၢ်က့ၢ်.

၁. ပလီၤသးလၢပုၤလၢအထးခိၣ်သ့/ကတိၤတၢ်ဘၢဘျီထဲသ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်(၁၅-၁၇; ကလိးစဲ ၁:၂၈)

- ဝံအဘျီၣ်သရၣ်အဘျီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲထွဲၣ်မံၤလၢအကူအသိးဝဲ သိဖီသ့ၣ်တဖၣ်အကူအသိး(မေးသံ ၇:၁၅; ရီၤမ့ၢ် ၁၆:၁၈), အဝဲသ့ၣ်လဲလိာ်အသးလၢတၢ်ကတိၤအကလုး(၁ ကရံၣ်သ့ၣ် ၁၁:၁၃-၁၄).
- မ့ၢ်ကီၤလိာ်အကျဲလၢအကမၤန့ၣ်ပုၤ(အစးဖးစူး ၆:၁၁) သ့ၣ်တၢ်ကတိၤလၢအကပုၤလၢဒီး အၢၣ်လီၤလၢပုၤကကဲဒိၣ်ထီၣ်(ဒါနုးယုလး ၈:၂၅; စံးထီၣ်ပတြၢ ၅၅:၂၁). ပလီၤသ့ၣ်သးတက့ၢ်! တဘျီဆိကမိၣ်ထဲ တၢ်ကမၤသံမၤဝီၤန့ၣ်ထဲတခါဒါ, ဒ် စီၤယီၤဘေး တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်ဝဲအသိးတဂ့ၢ်.
- **J. C. Ryle:** တဲဝဲ" လၢဟီၣ်ခိၣ်ချါအံၣ် တၢ်လီၤပျံၤအဒိၣ်ကတၢ်လၢ ပုၤခရံၣ်ဖိအဂီၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်နံၤကမံၤလီၤ." စီၤယုဒါအံၣ်စကၤရံၣ်ဒါ ဆါလီၤကွံၣ် ယုၣ်ရှုးလၢ တၢ်န့ၣ်မူလီၤ!
- **John MacArthur** တဲဝဲ"ပုၤလၢအထးခိၣ်သ့/တဲတၢ်ဘျီထဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် လီၤတၢ်, ဘၣ်ဆၣ် အလီၤပျံၤဒီး အလီၤသးဘၣ်အါအဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်တဲဟ်ဃုာ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီတဲး, တၢ်လံၣ်တၢ်လီၤအါအါန့ၣ်လီၤ".
- **အဝဲသ့ၣ်တဲတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ ထဲတတံၤဒါလီၤ.** ခရံၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဒုၣ်ဝဲ ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၢ ဒီးသိၣ်လိပုၤလၢပကဘၣ်ကတိၤတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ, ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်တဲတဲလၢ ခရံၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ကစၢ်ဘၣ်(၄၄).
- ပုၤဟ့ၣ်တၢ်ခိၣ်တၢ်သ့ၣ်ဖဲအံၣ်န့ၣ် ဘၣ်ဃးလၢ ကယဲၢ်ပိာ်ခွါလၢအန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢအအိၣ်ဘၣ်လၢရီၤမ့ၢ်အကီၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြးအဖီလၢန့ၣ်လီၤ: ရီၤမ့ၢ်တဲဝဲကျဲသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ထံသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်လၢစ့တဖၣ် ဒီးအဂ့ၢ်အဂၤအါမေးလီၤ.

၂. တၢ်မၤကွၢ်- အဝဲအံၣ်, မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်လံၣ်တၢ်လီၤလီၤ. (၁၈)

- ခရံၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ယွၤ, ဒီးသ့ၣ်ညါတၢ်ခဲလၢလီၤ(ယီၤဟ့ၣ် ၁:၁၃; ၂:၂၅; ၂၁:၁၇).
- ခရံၣ်သ့ၣ်ညါလၢအထးခိၣ်တၢ်စံးတၢ်ကတိၤလၢအသ့တဖၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီးအစုၣ်အပျီၣ်(ရီၤမ့ၢ် ၃:၁၃).
- ပုၤလီၤတဖၣ်- အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲမၤကွၢ်ယုၣ်ရှုး, တမ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ယုၣ်ရှုးအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်ဘၣ်.
- တၢ်မၤကွၢ်အံၣ် **အဝဲအံၣ်, မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်လံၣ်တၢ်လီၤလီၤ**(အတၢ်စံးဆၢန့ၣ်တအိၣ်ထဲခဲါဘၣ်.) ခရံၣ်မ့ၢ်တဲလၢ"ဟ့ၣ်တၢ်ခိၣ်တၢ်သ့ၣ်အပူၤ", န့ၣ် ပုၤတကန့ၣ်ဃုာ်လၢအါဘၣ်ဒီးအမံၤတဟူသ့ၣ်တဖျါလၢ လၢရီၤမ့ၢ်အပုၤဂီၢ်မ့ၢ်အကျါလၢအသးဟ့ၣ်ရီၤမ့ၢ်အတၢ်ဘျီန့ၣ်လီၤ. ခရံၣ်မ့ၢ်စံးလၢ"တဘျီဟ့ၣ်တၢ်ခိၣ်တၢ်သ့ၣ်တဂ့ၢ်" န့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ကဖိၣ်ဝဲယုၣ်ရှုး ဒီးမၤသံအါသ့ၣ်လၢအမၤကမၢ်ဘၣ်ရီၤမ့ၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိန့ၣ်လီၤ.

၃. တၢ်ဃုထၢ သါခါတခါ-မ့ၢ်မတၢ်အစ့လဲၣ်? (၂၉-၂၁က)

- တၢ်ခိၣ်တၢ်သ့ၣ်အစ့န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲရီၤမ့ၢ်အတၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ကိးအါလၢ ဒါနုးရံၣ်ယုၤ ဒီးလၢတၢ်အလီၤန့ၣ် အိၣ်ဒီး **Caesar အဂီၢ်** ဒီး တၢ်ကွဲးလၢအစံးလၢ အဝဲန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဘျီထီၣ်ဘၢထီၣ်အါဒ်ယွၤအသိးလီၤ.
- မ့ၢ်တဲလၢပုၤဆိကမိၣ်အါဘၣ်န့ၣ် တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢန့ၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ရီၤမ့ၢ်အပုၤတၢ်န့ၣ်လီၤ.

၄.ဟ့ၣ်က့ၢ် Caesar လၢအစ့န့ၣ်တက့ၢ်, ဘျီထီၣ်ဘၢထီၣ်ထဲယွၤတၢ်ဂၤတၢ်က့ၢ်(၂၁၁-၂၂)

- ဟ့ၣ်က့ၢ်(လီးက့ၢ်) Caesar အတၢ်လၢအဟဲလၢအအိၣ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးရီၤမ့ၢ် ဒီးအကျဲတဖၣ်, ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဂၤတက့ၢ်.
- ဘျီထီၣ်ဘၢထီၣ်ထဲယွၤတၢ်ဂၤတၢ်က့ၢ်(မေးသံ ၄:၁၀), ယွၤလၢအအိၣ်လၢတၢ်ခဲလၢအဖီခိၣ်(စံးထီၣ်ပတြၢ ၁၀၃:၁၉).

၅. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီးကီၢ်စဲၣ်အဆၢ(အဝဲသ့ၣ်ခဲါလၢန့ၣ် အိၣ်လၢယွၤအဖီလၢလီၤ.

- Roger Williams(သံဖဲ ၁၆၈၃) မ့ၢ်ပုၤလၢအထံၣ်န့ၣ် Rhode Island, အဝဲန့ၣ်ဝဲလၢ ကီၢ်စဲၣ်န့ၣ် ကဘၣ်အိၣ်လၢယွၤအဖီလၢ, ဒီး ပုၤလၢအမ့ၢ်မၤကမၢ်တၢ်မၤလိာ်အဘီတဆံလၢ ခံဘျီတဘျီန့ၣ်(တၢ်မၤလိာ် ၆-၁၀), တၢ်စံၣ်ညီၣ်အါသ့ၣ်လီၤ
- အမဲရဲကၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျီသဲစး ၁ တထံၣ်န့ၣ် စ့ၢ်ကိး ထံၣ်ဝဲဒ်အံၣ်လီၤ.